

ФАКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФУТБОЛІ

Бондаренко В. В., Поступаленко А. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Процес розвитку стратегії та тактики гри, вдосконалення майстерності спортсменів, динаміка їхнього стану та підготовленості певним чином відбиваються на параметрах змагальної діяльності [2]. Однак вибір з безлічі відомих параметрів змагальної діяльності футболістів великої їх кількості може ускладнити аналіз отриманих даних: в аспекті розглянутої проблеми [3].

Аналіз передової практики та результатів досліджень, проведених останніми роками, дозволяє стверджувати, що одним з основних резервів удосконалення системи спортивного тренування є розробка та впровадження наукових засад управління процесом багаторічної підготовки.

Ефективність управління спортивним тренуванням на етапах підготовки пов'язують з чітким кількісним виразом структури тренуваності та змагальної діяльності, характерною для конкретної дисципліни того чи іншого виду спорту [2].

Практична реалізація всіх відомих операцій управлінського циклу в дитячо-юнацькому спорті передбачає, що відомості, що стосуються різних розділів багаторічної підготовки спортивного резерву повинні бути всебічно збалансованими [3]. При цьому наголошується, що чіткі, бажано кількісні, уявлення про структуру змагальної діяльності, що забезпечує її підготовленість, служать основою розробки відповідних модельних характеристик, системи діагностики для контролю та управління, визначення факторів, що забезпечують адекватний вік та сучасним вимогам практики, рівень підготовленості юних спортсменів.

Фахівці єдині на думці, що оптимізація управління підготовкою спортивного резерву багато в чому пов'язана з розробкою ефективної системи контролю змісту багаторічного тренувального процесу, що дозволяє всебічно оцінити відповідність тренувальної програми завданням конкретного етапу підготовки та можливостям контингенту, а також оперативно вносити відповідні корекції.

Раціональна система змагань і найдосконаліший педагогічний контроль лише констатують підсумки певного етапу підготовки та певною мірою перед фактом більш менш ефективної роботи. У цьому підкреслюється необхідність наявності інструменту, що дозволяє спочатку адекватно віковим особливостям молодих спортсменів формувати зміст кожного з етапів багаторічної підготовки [1].

Вивчення змагальної діяльності футболістів із застосуванням кореляційного аналізу дозволило визначити фактори її ефективності та надійності у юнацькому футболі:

1. Ефективність діяльності юних футболістів забезпечується високою атакуючою активністю та точністю атакуючих та оборонних дій. Найбільш важливими діяльними характеристиками є показники загальної точності ініціативи, оборонної активності. З їхньою допомогою можна давати порівняльну оцінку рівня ефективності конкретних юнацьких команд, і навіть оцінити внесок окремих гравців у ефективність діяльності команди.

2. Надійність змагальної діяльності забезпечується: високою активністю та точністю атакуючих дій, оптимальною виразністю оборонної активності та точністю оборонних дій. При аналізі діяльності в екстремальних умовах важливе значення має врахування показників шлюбу та ініціативи.

3. Аналіз змагальної діяльності та особливостей особистості юних футболістів дозволяє виділити три групи, що характеризуються різними типами точності: ефективно-надійним, ефективно-ненадійним, неефективно-ненадійним. Врахування виявлених типів готовності дозволяє індивідуалізувати техніко-тактичну підготовку гравців.

4. Як відомо, індивідуальна структура змагальної діяльності у спортивних іграх обумовлюється і функціональними обов'язками на полі та майданчику [2].

Фахівці одноголосні в думці, що координаційні можливості, спритність юних футболістів є тією базою, на якій ґрунтується успішне оволодіння технікою гри. В умовах сучасного футболу найбільш наочно значення цих якостей проявляється при виконанні швидкісного ведення м'яча та обманних рухів.

Список використаних джерел:

1. Николаенко В. В. Формирование спортивного мастерства юных футболистов. *Наука и спорт: современные тенденции*. 2015. № 1 (6). С. 61–66.
2. Сергієнко В. М. Змагальна діяльність юних футболістів. *Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту*: тези доповіді VI Міжнародної науково-методичної конференції (м. Суми, 18–19 квітня 2019 року). Суми : СумДУ, 2019. С. 154–156.
3. Тітова Г. В., Бобошко В. В., Можин С. В. Спортивний відбір на початкових етапах підготовки юних футболістів. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2019. Вип. 33. С. 96–102.